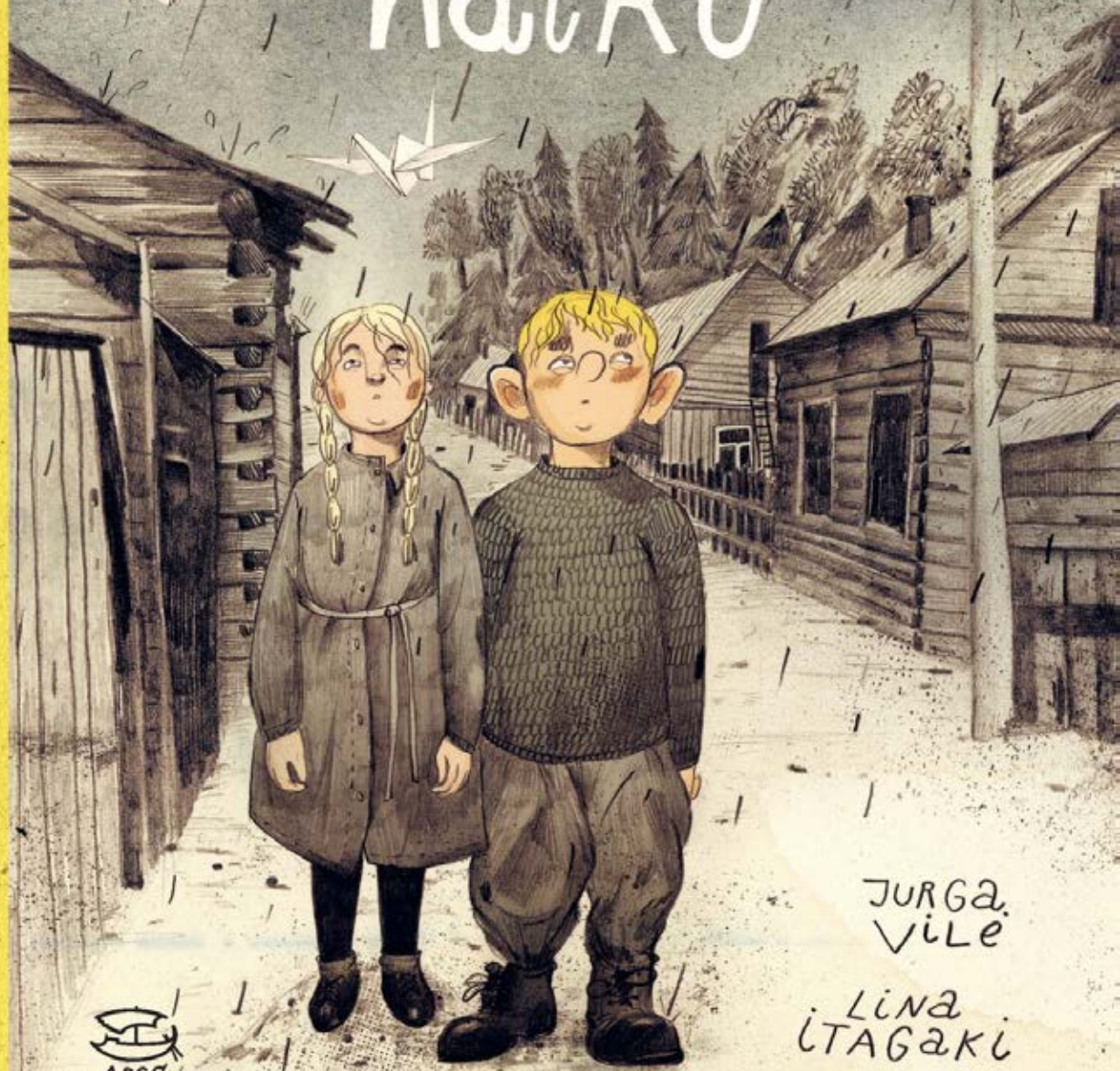

SIBIŘSKÉ haiKU

JURGA
VILE

LINA
ITAGAKI

ARGO

SIBIŘSKÉ haiku

napisala JURGA VILÉ
ilustrovala LINA ITAGAKI
přeložila VĚRA KOCIÁNOVÁ

ARGO

VYDÁNÍ KNIHY PODPĚŘIL LITOVSKÝ KULTURNÍ INŽTITUT.

CZECH EDITION © ARGŮ, 2022

TEXT © JURGA VILĖ, 2017

ILLUSTRATION © LINA ITAGAKI, 2017

FIRST PUBLISHED BY AUKSO ŽUVYS, VILNIUS, LITHUANIA

TRANSLATION © VĚRA KOCIÁNOVÁ, 2022

ISBN 978-80-257-3756-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-4244-0 (e-kniha)

Mému milovanému tatínkovi

KDYŽ JSEM BYLA MALÁ, TATÍNEK SE OBČAS TICHÝM HLASEM ZMÍNIL O SIBIŘI. KROUIL NÁS, KDYŽ JSME SE S BRATREM PŘI OBĚDĚ U STOLU POŠTUCHOVALI NEBO NAD NĚČÍM OHRNOVALI NOS. ŘÍKÁVAL, ŽE JAKO DÍTĚ SE NA SIBIŘI RADOVAL I ZE ZMRZLÉ BRAMBORY. KDYŽ NĚJAKOU NAŠEL, SAMOZŘEJMĚ JI HNED SNĚDL, PROTOŽE NIC JINÉHO NEMĚL...

SIBIŘ JSEM SI PŘEDSTAVOVALA JAKO VZDÁLENOU ZEMI POKRYTOU LEDEM, KDE SE VŠICHNI CELE DNY DRŽÍ ZA KRUČÍCÍ BŘICHA A Z NOSU JIM VISÍ RANPOUCHY. TENKRÁT JSEM NECHÁPALA, JAK SE TAŤKA NA TAKOVÉ STRAŠNÉ MÍSTO MOHL DOSTAT. JEHO MINULOST BYLA ZAHALENA TAJEMSTVÍM. KDYŽ DNES SVÝM DĚTEM VYPRÁVÍM O TĚ ZHRZLÉ BRAMBOŘE, PTAJÍ SE, KDO A PROČ DĚDEČKA ODVEZL. NENÍ SNADNÉ JIM TO VYSVĚTLIT...

BYLY TO NEKLIDNÉ ČASY. ZAČALA VÁLKA. NĚMECKÁ ŘÍŠE NAPADLA POLSKO. LITVU KRÁTCE NATO OKUPOVAL, JINAK ŘEČENO ZABRAL SOVĚTSKÝ SVAZ, MOCNÝ STÁT, KTERÝ VYTVOŘILI RUSOVÉ. VĚTŠINA LITEVCŮ ALE CHTĚLA ŽÍT VE SVÉM, NEZÁVISLÉM STÁTU, A TAK BYLI MNOZÍ POVAŽOVÁNI ZA NEPŘÁTELE SOVĚTSKÉHO SVAZU. A NEPŘÁTELE BYLO TŘEBA ZNIČIT. LIDI VYHNALI Z DOMOVŮ. CELÉ RODINY. VYHNALI JE A VYSTĚHOVALI DO NEJVZDÁLENĚJŠÍCH, NEJHRAZIVĚJŠÍCH KOUTŮ RUSKA, NA DALEKOU SIBIŘ. MNOHO LIDÍ TAM VE VYHNANSTVÍ ZEHŘELO. JEN NA PÁR Z NICH SE USMÁLO ŠTĚSTÍ A MOHLI SE VRÁTIT DO VLASTI. TŘEBA DĚTI, KTERÉ DOBRÍ LIDÉ PŘIVEZLI ZPÁTKY DOHŮ „VLAKEM SIROTKŮ.“ MEZI NIMI BYL I ALGISEK - MŮJ TAŤKA. JEHO A BABIČČINY VZPOHÍNKY MĚ TAKÉ INSPIROVALY K SEPSÁNÍ TĚTO KNIHY. MNOHO JE V NÍ SKUTEČNÉHO, NĚCO JE SHYŠLENÉ...

Junga Vile

ALGISEK

JMENUJU se ALGIS, ale většinou mi
říkají ALGISEK. Je mi asi TŘINÁCT LET,
přesně to nevím. MÁM STARŠÍ SESTRU
DALIU, BAVÍ JI PLETENÍ. JÁ RÁD ZPÍVÁM
VE SBORU A BUBNUJU NA STARÉ VĚDRO.
NAŠE MAMINKA DLOUHO NEMLUVILA, ale
po velké bouři se jí hlas vrátil. TATÍNEK
UMŘEL † V LÁGRU. A POŘÁD JAKO ŽIVÝ
JE SE MNOU HOUSER MARTIN! Víte, že
NA SIBIŘI NEROSTOU JABLKA? JÁ TO
NEVĚDĚL...

BUĎ ZBOHEM, SIBIŘI

 DU DUN, ~~###~~ DU DUN, DU DUN,

„VLAK SIROTKŮ“ VEZE NÁS, SIROTKY I POLOVIČNÍ
SIROTKY, DOMŮ - ZPÁTKY DO LITVY.

Neviděli jsme ji několik let. Tak dlouho
jsme byli na Sibiři. Sibiř je daleko na
severu. Je to divné, ale Litvu si pamatuju,
jako bych odjel včera. Úplně jasně.

~~###~~ LIDI, DOMY, KONĚ... BARVY, VŮŇ,
ZVUKY... NA SIBIŘI JSME VŠECHNY TYHLE

VZPOMÍNKY ZASUNULI HLUBOKO DO PAMĚTI.

A TEĎ ZASE VŠECHNO UVIDÍME, UCÍTÍME
A USLYŠÍME!

Společně s námi jedou i dva dospělí:
dobré duše Birute a Pranas. To oni pro
nás přijeli na Sibiř. Dovězli celý sroh
dokumentů a povolení s podpisy důležitých
lidí. Nebylo lehké nás z vyhnanství dostat,
ale nakonec se to povedlo. Birute a Pranas
všichni Litvou...

Ve vagónu poletuje i několik dušiček -
ne každý je vidí... ACH, MNĚ SE CHCE TAK
SPÁT. SIBIŘ MI DALA HRŮZNĚ ZABRAT...

DU DUN, DU DUN, ~~###~~ DU DUN...

 DU DUN

DUŠE JEDNOUKÉ
VĚTELKY VIOLETY †

CHMURA SRDCE LEKÁ,
ČERNÉ MRÁKY TÁHNŮU,
CO NÁS DOMA ČEKÁ...

DĚTI,
CO TO ZPÍVÁTE?
ZAZPÍVEJME SI
RADŠI NĚJAKOU LIDOVOU
PÍSENIČKU!

NA VRCHU SE JÍVY VLNÍ
A POD NIMI ŘÍČKA
ŠUMÍ, TRALALA...

